

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalı'nın Tarihçesi

History of the Ankara University Faculty of Medicine Department of Surgery

Semih Baskan*

1945 yılında kurulan Genel Cerrahi Kliniğimiz bugüne kadar geçen 61 yıllık süre içerisinde kendi içersinden 68 profesör yetiştirmiştir. Gene bu dönemde kliniğimizden 47 meslektaşımız doçent ünvanını sınava girerek kazanmışlardır. Bu süre içerisinde kliniğimizden ilk ihtisas alan Prof. Dr. Cihat Borçbakan'dan bu güne kadar 388 meslektaşımız yapmış oldukları uzmanlık eğitimi sonucunda Genel Cerrah olmaya hak kazanmışlardır. 1989 yılında resmen kurulan ve 1990 yılından itibaren resmen Cerrahi Onkoloji üst ihtisası vermeye başlayan Cerrahi Onkoloji Bilim Dalımızdan da 15 meslektaşımız Cerrahi Onkoloji Uzmanı ünvanına hak kazanmışlardır.

61 yıllık süre içerisinde kliniğimizde yetişip daha sonra diğer tıp fakültelerine gidip üniversite rektörü, rektör yardımcısı, dekan, dekan yardımcısı, bölüm başkanı, anabilim dalı başkanı, başhekim ve başhekim yardımcısı olarak pek çok meslektaşımız Anadolu'nun dört bir yanında önemli görevler üstlenmişlerdir. Bu meslektaşlarımızın gittikleri yerlerde kazanmış oldukları başarılar bizleri son derece onurlandırmıştır.

Gülhane ve Numune Hastanelerinin içerisinde misafir gibi kurulan Genel Cerrahi Kliniğimiz bugün sahip olduğu zengin ve nitelikli öğretim üyesi kadrosu, çalışkan ve iyi niyetli öğretim elemanları, büyük yatak kapasitesi, yoğun bakım ve ameliyathane olanaklarıyla her türlü cerrahi girişimin gerçekleştirildiği çağdaş bir klinik görünümündedir. Bunlara ilaveten tanı ve araştırmaya yönelik laboratuvarları çok büyük bir eksikliği gidermeye yönelik üniteler olarak dikkati çekmektedir.

Anahtar Kelimeler:

Ankara Tıp, Gülhane, genel cerrahi

Bir Ulu Çınarın Gövdesinden Yetişenler; Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Kliniği

Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün direktifleriyle Anadolu'nun ortasında kurulan Cumhuriyetimizin ilk tıp fakültesi olan Ankara Tıp Fakültesi'nin en temel taşlarından birini Genel Cerrahi Kliniği oluşturmaktadır. Genel Cerrahi Kliniğimiz temelinde varolan Gülhane'lilik ruhuyla yurt ve vatan sevgisini daima içinde taşıyan ve bu özelliğini kendinden sonraki nesillere aktarmasını çok iyi bilen bir klinik olarak bugün Türk Cerrahi tarihindeki saygın yerini almış bulunmaktadır.

Bu ulu çınarın sağlam köklerini teşkil eden rahmetli hocalarımız Prof. Dr. Kamil Sokullu, Prof. Dr. Hilmi Akın, Prof. Dr. Orhan Bumin, Prof. Dr. Naci Ayral, Prof. Dr. Muhittin Ülker, Prof. Dr. Demir Uğur, Prof. Dr. Ferruh Uzer, Prof. Dr. Ahmet Yayıoğlu, Prof. Dr. Şadan Eraslan, Prof. Dr. İsmail Kayabalı, Prof. Dr. Mecit Doğru ve Prof. Dr. Bülent Timlioğlu bizlerin yetiştirmelerinde çok önemli görevler üstlenmişlerdir. Hayatta olan Prof. Dr. Osman Akata, Prof. Dr. Kamil İmamoğlu, Prof. Dr. Zeki Candar, Prof. Dr. Hüseyin Gürsoy, Prof. Dr. İbrahim Ceylan, Prof. Dr. Muttalip Ünal, Prof. Dr. Kazım Ergin, Prof. Dr. Ali Rıza Arat, Prof. Dr. Akın Önbayrak, Doç. Dr. Ülkü Güney, Prof. Dr. Nusret Torun, Prof. Dr. Dikmen Arıbal, Prof. Dr. Ercüment Gürel, Prof. Dr. Sevinç Uysal, Prof. Dr. Tuncay Ertunç ve Prof. Dr. Bahattin Korucu hocalarımızda kliniğimizin kalkınmasında ve gelişmesinde pek çok zor ve önemli işlevleri başarıyla yerine getirmişlerdir.

Ülke ve yurttaşlık bilincini, insan sevgisini, hastaya hürmeti, dokulara saygıyı en yüksek düzeyde bizlere öğreten bu yüce insanlar Türk Cerrahi tarihinde kanımca en saygın yerlere gelmeyi hak etmişlerdir.

Ulu Önder Atatürk'ün genç Türkiye Cumhuriyeti'ni Ankara'da kurduğu yıllarda ilk emellerinden biri de bu yeni başkentte bir tıp fakültesi kurulması olmuştur. 1 Kasım 1936 tarihinde TBMM 5. Dönem 2. Yasama Yılı açılış konuşmalarında Yüce Atatürk "**Yükseköğretim için, Ankara Üniversitesini kurmak yolunda, Tıp Fakültesinin yapımından başlayarak, yeni ve en zor çabaların harcanmasını dilerim.**" diyerek bu arzusunun açıkça belirtmiştir.

9 Haziran 1937 tarih ve 3228 Sayılı "Ankara'da Bir Tıp Fakültesi Kurulması Hakkındaki Kanun" TBMM'de 246 milletvekilinin katıldığı toplantıda oy birliğiyle kabul edilmiştir. II. Dünya Savaşı'nın getirdiği ekonomik ve

* Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi AD., ANKARA

Prof. Dr. Semih BASKAN
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi
Genel Cerrahi AD, ANKARA
Tel: (0312) 508 26 67 Faks: (0312) 310 05 25
e-posta: msbaskan@yahoo.com

Tablo 1: Genel Cerrahi Klinik Direktörleri / Anabilim Dalı Başkanları

YIL	I CERRAHİ	II CERRAHİ	III CERRAHİ
1945 – 1954	Prof.Dr.Kamil Sokullu	Prof.Dr.Eduard Melchior
1955 – 1957	Prof.Dr.Kamil Sokullu	Prof.Dr.Muhittin Ülker	Prof.Dr.Orhan Toygar
1957 – 1958	Prof.Dr.Hilmi Akın	Prof.Dr.Muhittin Ülker	Prof.Dr.Orhan Toygar
1959 – 1965	Prof.Dr.Hilmi Akın	Prof.Dr.Muhittin Ülker	Prof.Dr.Orhan Toygar
1966 – 1969	Prof.Dr.Hilmi Akın	Prof.Dr.Muhittin Ülker	Prof.Dr.Orhan Toygar
1970 – 1974	Prof.Dr.Hilmi Akın	Prof.Dr.Muhittin Ülker	Prof.Dr.Orhan Toygar
GENEL CERRAHİ:			
1974 – 1978	Prof.Dr.Osman Akata		
1979 – 1981	Prof.Dr.Ahmet Yayıoğlu		
1982 – 1985	Prof.Dr.Kamil İmamoğlu		
1985 – 1988	Prof.Dr.Osman Akata	CERRAHİ ONKOLOJİ BİLİM DALI:	
1988 – 1989	Prof.Dr.Şadan Eraslan	Prof.Dr.Abdülmuttalip Ünal	
1989 – 1991	Prof.Dr.Zeki Candar	Prof.Dr.Abdülmuttalip Ünal	
1991 – 1994	Prof.Dr.İbrahim Ceylan	Prof.Dr.Abdülmuttalip Ünal	
1994 – 1997	Prof.Dr.İbrahim Ceylan	Prof.Dr.Abdülmuttalip Ünal	
1997 – 2000	Prof.Dr.Altan Tüzüner	Prof.Dr.Hikmet Akgül	
2000 – 2003	Prof.Dr.Altan Tüzüner	Prof.Dr.Hikmet Akgül	
2003 -	Prof.Dr.Altan Tüzüner	Prof.Dr.Hikmet Akgül	

siyasal sorunlar bu fakültenin açılmasını uzun süre engellemiştir. Nihayet 20 Haziran 1945 tarihinde Milli Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel'in TBMM'de yaptığı tarihi konuşma ve sonundaki önerisinin kabulü ile Ankara Tıp Fakültesi 4761 Sayılı Kanun'la resmen kurulmuştur.

Ankara Tıp Fakültesi 19 Ekim 1945 tarihinde Cebeçi'de Gülhane Hastanesi Konferans Salonu'nda Cumhurbaşkanımız İsmet İnönü tarafından görkemli bir törenle açılmıştır.

1945-1950 DÖNEMİ

15 Şubat 1945 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığı'nda gerçekleştirilen Yüksek Komisyon toplantısında Ankara Tıp Fakültesi'nin 2 Cerrahi Kliniğinin kurulması kararlaştırılıyordu. Buna göre Gülhane Hastanesinde 60 yataklı I. Cerrahi Kliniği, Numune Hastanesi'nde ise 60 yataklı II. Cerrahi Kliniği kuruluyordu. I. Cerrahi Kliniği direktörlüğüne Gülhane'den Prof. Dr. Kamil Sokullu, II. Cerrahi Kliniği Direktörlüğüne ise Numune Hastane-

si'nden Prof. Dr. Eduard Melchior getiriliyordu. (Tablo1)

Milli Eğitim Bakanlığı emirleri ile Ankara Tıp Fakültesi eğitiminde 3 Mart 1945 tarih ve 30 sayılı İstanbul Tıp Fakültesi Talimatnamesi'nin aynen uygulanması kararlaştırılıyordu.

IX ve X. yıl yarıyılları Genel Cerrahi stajları Eylül ile Mayıs sonu arasında 9 aylık süre içerisinde gerçekleştiriliyordu. Genel Cerrahi stajı sabah ile öğlen arası 2 ay olarak belirlenmişti. Teorik dersler 50 dakika üzerinden hesaplanıyordu. Cerrahi stajın sınavları yaz devresinde stajın sonunda, bütünlmesi ise Eylül ayında yapılmakta idi. Sınav notları 4 üzerinden verilmekte olup, pekiyi, iyi, orta, geçmez olarak ifade ediliyordu.

Genel Cerrahi Kliniği'nin Cebeçi'de hizmet yaptığı Gülhane Hastanesi'nin cerrahi binası 1942 yılında tamamlanmıştır.

11 Kasım 1947 tarihinde Profesörler Kurulu'nda I. Cerrahi Direktörü Prof. Dr. Kamil Sokullu önerisi ile Dr. Hilmi Akın'ın öğretim görevlisi kad-

rosuna atanmasına karar verilmiş ve senatodan bu karar ile ilgili onay alınmıştır.

Bu dönemde 1946 yılında Orhan Toygar, Muhittin Ülker, 1948'de Hilmi Akın, 1950 yılında Naci Ayrıl hocalarımız doçent oluyorlardı

Gene bu dönemde 10 meslektaşımız kliniğimizden ilk defa olarak Genel Cerrahi uzmanı ünvanını kazanıyorlardı

1951-1960 DÖNEMİ

20 Haziran 1952 tarih ve 5985 Sayılı Kanun'la Milli Savunma Bakanlığı'na bağlı Gülhane Hastanesi ile Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi yekdiğerinden ayrılıyordu.

1 Mart 1953 tarihinde devir teslim işleri tamamlandı. GATA Cebeçi'den ayrılarak Bahçelievler'deki yeni tesislerine taşınıyordu.

II. Cerrahi Kliniği 1956 yılında Keçiören Atatürk Sanatoryum'a taşındı. Kısa bir süre sonrada 1957 yılında bu kez tekrar Cebeçi'ye taşınıyordu. 1958

Resim 1: Ankara Tıp Fakültesi'nin Kurucu Hocaları toplu halde. Ortada kurucu dekanımız Prof. Dr. Abdülkadir NOYAN (1)

yılında II. Cerrahi Kliniği Psikiyatrinin olduğu yerde ikiye ayrılarak II. Cerrahi ve III. Cerrahi kliniklerine dönüştürüldü. II. Cerrahi Kliniği Direktörlüğüne Prof. Dr. Muhittin Ülker, III. Cerrahi Direktörlüğüne ise Prof. Dr. Orhan Toygar getirildi.

1954 yılında II. Cerrahi Kliniği'ni kurmuş olan Ord. Prof. Dr. Eduard Melchior'un kontratı yenilenmemiş, bunun üzerine kendisi ülkesi Almanya'ya dönmüştür.

II. Cerrahi Kliniği 1955 Ekim-1956 Mayıs ayları arasında geçen 8 aylık sürede Keçiören Hastanesi'nde görev yaptı. Dr. Demir Uğur ve Dr. Zeki Candar hocalarımız burada sınava girerek uzman oldular.

1957 yılında Gülhane'deki I. Cerrahi Kliniği'ni kurmuş olan Prof. Dr. Kamil Sokullu 17 Temmuz 1957 tarihinde ani bir kalp krizi ile hayata veda etmiştir. I. Cerrahi Kliniği Direktörlüğüne Prof. Dr. Hilmi Akın getiriliyordu.

1958 yılı başında I. Cerrahi Kliniği Prof. Dr. Hilmi Akın, Prof. Dr. Orhan Bumin, Doç. Dr. Galip Uruk ve Doç. Dr. Sermet Akgün'den oluşuyordu. II. Cerrahi Kliniği ise Prof. Dr. Orhan Toygar, Prof. Dr. Muhittin Ülker ve Doç. Dr. Naci Ayrıl'dan oluşmaktaydı (Tablo 2).

Bu dönemde Galip Uruk 1952, Hüsnü Göksel 1953, Orhan Bumin 1955, İsmail Kayabalı 1959 ve Sermet Akgün hocalarımız 1960 yılında doçent ünvanını kazanıyorlardı. Yine aynı dönemde Hilmi Akın ve Orhan Toygar hocalarımız 1954 yılında ve Muhittin Ülker hocamız ise 1955 yılında profesörlüğe yükseltiliyorlardı.

1951-1960 döneminde Genel Cerrahi Kliniklerinde 56 meslektaşımız Genel Cerrahi uzmanı ünvanını kazanıyorlardı.

1961-1970 DÖNEMİ

Jean Walter Planı doğrultusunda temeli 1945 yılında atılan Morfoloji Binası 21 yıl sonra tamamlanıyor ve 1967 yılında faaliyete geçiyordu. Aynı yıl içerisinde bu kez 1200 yataklı hastanenin temelleri de atılıyordu.

1966-1967 döneminde Cebeci Hastanesi'ndeki cerrahi binasına yeni bir kat ekleniyordu. Bu yeni kata II. Cerrahi Kliniği yerleşiyordu. Klinik yeni bir 100 yataklı kapasiteye kavuşuyordu. Bu yeni düzenleme içinde ameliyathaneler ve polikliniklerde yer alıyordu. 1969 yılında 3 Cerrahi Kliniği birleştiriliyor ve başkanlığa Prof. Dr. Hilmi Akın getiriliyordu. 1970 yılında ise bu üç klinik tekrar eski statülerine dönerek birbirlerinden ayrılıyorlardı.

Bu dönemde 7 hocamız profesör ünvanını alırken 15 hocamızda doçent ünvanını kullanmaya hak kazanıyorlardı.

Yine bu dönemde 85 meslektaşımız Genel Cerrahi Kliniklerinden Genel Cerrahi uzmanı olarak yurdun dört bir tarafına hizmet vermek için dağılıyorlardı.

Tablo 2: 1958 Yılı Başında Cerrahi Kliniklerinin Öğretim Üyesi Kadrosu

I. Cerrahi Kliniği	II. Cerrahi Kliniği
Prof. Dr. Hilmi AKIN	Prof. Dr. Orhan TOYGAR
Prof. Dr. Orhan BUMİN	Prof. Dr. Muhittin ÜLKER
Doç. Dr. Galip URAK	Doç. Dr. Naci AYRAL
Doç. Dr. Sermet AKGÜN	

Resim 2: Genel Cerrahi Kliniği'nin Kurucu Hocaları

(1) Prof. Dr. Kamil Sokullu, (2) Prof. Dr. Orhan Toygar, (3) Prof. Dr. Hilmi Akın, (4) Prof. Dr. Galip Urak

1971-1980 DÖNEMİ

Bu döneme girildiğinde II. Cerrahi Kliniğinde öğretim üyelerinin dağıtımını Tablo 3'de görüldüğü şekilde idi. I. Cerrahi 8, II. Cerrahi 7 ve III. Cerrahi 6 öğretim üyesinden oluşuyordu.

1974 yılında 1750 Sayılı Kanun nede ni ile aynı isimli klinikler birleştiriliyordu. Birleştirilen kliniğin ismi Genel Cerrahi, Tıp Tarihi ve Deontoloji Kliniği oluyordu.

Bu döneme ait Cerrahi Kliniğinde pek çok önemli gelişmeler yaşanıyor du. Örneğin; yoğun bakım kavramı ilk defa olarak Prof. Dr. Hilmi Akın ve

Prof. Dr. Şadan Eraslan tarafından "Recovery Room" uygulamasıyla günlük hayatta yerini alıyordu.

Periferik vasküler cerrahide Prof. Dr. Ahmet Yayıoğlu, Prof. Dr. Şadan Eraslan ve Doç. Dr. İbrahim Ceylan'ın değerli katkılarıyla otojen ve sentetik greftlerin kullanılması klinik uygulamada yerini alıyordu. Aynı şekilde lomber ve aksiller sempatektomi uygulamaları klinikte sıkça kullanılmaya başlanıyordu.

Portal hipertansiyonda cerrahi tedavi önem kazanıyor ve şant ameliyatları klinik uygulamaya giriyordu. Bu alanda Prof. Dr. Hilmi Akın, Prof.

Dr. Ahmet Yayıoğlu ve Prof. Dr. Şadan Eraslan'ın katkıları son derece önemli olduğunu vurgulamamız gerekir.

Cushing Sendrom'lu hastalarda başlanan ve endokrin klinikleri ile müşterek hazırlanan protokollerle hastalar ameliyat edilir ve sonrasında da sağlığına kavuşur duruma geliyorlardı. Sürrenal cerrahisinde elde edilen bu uzun soluklu adımlar kliniğimizi bu alanda da öncü klinikler arasında baş sıralara yerleştiriyordu.

Guatr ameliyatlarında Prof. Dr. Hilmi Akın hocamızın başlattığı tiroid bezinin alt ve üst kutuplarının ayrı ayrı bulunup serbestleştirilmesi ve bağlanması, Nervus Rekürrens sinirinin bulunup korunması klinik kullanımda rutin uygulamanın içerisinde yerini alıyordu. Daha sonra Prof. Dr. Kazım Ergin ve Prof. Dr. Kamil İmamoğlu hocalarımızın bu alandaki yoğun çabaları ile kliniğimiz bu alanda da bir referans merkezi olma özelliğine kavuşuyordu.

Yüksek Selektif Vagotomi kavramı Prof. Dr. Hilmi Akın hocamızın İngiltere'ye gidip yöntemi öğrenmesinden sonra kliniğimize dönüp uygulamaya başlamasıyla peptik ülser cerrahisinde bizlere yeni ufuklar açıyordu. Fizyolojik bir ameliyat olan Yüksek Selektif Vagotomi özellikle genç hastaların midelerinin rezeksiyon olmadan yerinde bırakılmasıyla hem biz hekimlere hem

Tablo 3: 1971-1980 Dönemi Genel Cerrahi Kliniklerinin Öğretim Üyelerinin Dağıtımını ve Yatak Kapasiteleri.

I.Cerrahi	II.Cerrahi	III.Cerrahi
Prof.Dr.Hilmi Akın	Prof.Dr.Muhittin Ülker	Prof.Dr.Orhan Toygar
Orhan Bumin	Naci Ayrat	Zeki Candar
Sermet Akgün	Osman Akata	İsmail Kayabalı
Ahmet Yayıoğlu	Kamil İmamoğlu	Mecit Doğru
Ferruh Uzer	Demir Uğur	Ali Rıza Arat
Şadan Eraslan	Hüseyin Gürsoy	Ercüment Gürel
İbrahim Ceylan	Bülent Timlioğlu	
Kazım Ergin		
110 Yatak	90 Yatak	90 Yatak

de hastalara büyük kolaylık ve konfor sağlıyordu.

Gene bu dönemde Prof. Dr. Orhan Bumin hocamız Genel Cerrahide kendine özgü ameliyat yöntemleri geliştirerek bunları önce kliniğimizde uygulamış, daha sonra da bu yöntemlerin uluslar arası bilim platformuna taşınmasında çok önemli görevler üstlenmiştir. Gastrointestinal Cerrahide izoaksiyel anastomoz tekniğini geliştiren hocamız bu özgün tekniği mide, ince barsak ve kalın barsak üzerinde pek çok olguda uyguladıktan sonra İngilizce olarak American Journal of Surgery'de teknik olarak yayınlamıştır. Anatomik ve fizyolojik olarak çok tutarlı olan bu ameliyat ülkemiz dışında da çok büyük ilgi görmüştür. Fransa'da Journal de Chirurgie'de 4 resimle birlikte geniş olarak özetlenmiştir. Amerika'da editörlüğünü M. L. Nyhus'un yaptığı Surgery Annual 1976 Sayfa 224'de iki resimle (Bumin's Isoaxial end to side enterocolostomy) tekniğine yer verilmiştir.

Prof. Dr. Bumin hocamızın cerrahiye getirdiği bir diğer ameliyat tekniği karaciğer hidatik kistlerin tedavisinde Parsiyel Kistektomi + Kistojejunostomi ameliyatıdır. Bu özgün teknikte kistten arta kalan boşluk parsiyel kistektomiyle küçültülüyor, kisto-jejunostomi yapılarak kist boşluğunun dışarıya drenajına gerek kalmıyor, ameliyat sonu komplikasyonlar en aza iniyor ve hastanın hastanede yatma süresi son derece kısaldı. Bu yöntem ülkemizde büyük bir sorun olan kist hidatik cerrahisinde cerrahlara büyük kolaylıklar sağlamış ve klinik uygulamada rahatlık getirmiştir.

Duodenum ülserlerinin tedavisinde değişik uygulanan Harkins Ameliyatı Prof. Dr. Bumin hocamızın bir diğer özgün tekniği olarak tarihe geçmiştir. Bu ameliyatta yapılan değişiklik ile selektif vagotomi daha emin ve daha kolay olarak yapılmakta, gastro-enterostomi yapılırken arka duvar çift sıra, ön duvar ise tek sıra tek tek

dikişlerle dikilerek anastomoz daha emin hale getirilmekte, arka duvarda ortaya çıkan kabarıklık midenin birden boşalmasını önleyerek Damping Sendromunun ortaya çıkmasını engellemektedir. Bu teknik uygulama da selektif vagotomi yapan cerrahlara büyük kolaylık getirmiştir.

Prof. Dr. İsmail Kayabalı hocamızda özellikle ana safra yolları cerrahisi üzerindeki klinik ve deneysel çalışmaları klinik uygulamaya büyük yararlar sağlamıştır.

Genel Cerrahi Kliniği'nde ilk böbrek transplantasyonu Cebeci kampüsünde rahmetli hocamız Prof. Dr. Ahmet Yayıoğlu ve Doç. Dr. Tuncer Karpuzoğlu'nun öncülüğünde başarı ile gerçekleştiriliyordu. O zamanki ekipte Op. Dr. Nusret Aras, Op. Dr. Erdal Anadol, Nefroloji kliniğinden Doç. Dr. Bülent Erbay ve Üroloji kliniğinden Doç. Dr. Orhan Göğüş bulunmaktaydı. Böbrek transplantasyonu başlangıçtan itibaren multidisipliner bir şekilde Genel Cerrahi, Üroloji, Nefroloji, İmmünoloji ve Anestezi kliniklerinin iş birliği ile gerçekleştiriliyordu.

1979 yılında Genel Cerrahi Kliniği'nin ameliyathaneleri ve yoğun bakım merkezi modernleştiriliyordu. Eski I. Cerrahi katındaki bu yeni düzenlemenin yanı sıra eskiden Histoloji Kürsüsü olan yerin üstüne üç yarım kat ekleniyor ve ameliyathaneler 3. kattaki eski ameliyathane kısmındaki yeni ekleri ile 8 ameliyathaneye dönüştürülüyordu.

Ankara'daki Genel Cerrahi uzmanlarını bir araya getirme misyonunu da üstlenen Genel Cerrahi Kliniğimiz bu amaçla 1976 yılında Ankara Cerrahi Derneği'ni kuruyordu. Kurucuları arasında Prof. Dr. Ahmet Yayıoğlu, Prof. Dr. Orhan Bumin, Prof. Dr. Kazım Ergin, Prof. Dr. İbrahim Ceylan, Prof. Dr. Abdülmecit Doğru, Prof. Dr. Abdülmuttalip Ünal, Doç. Dr. Dikmen Arıbal ve Doç. Dr. Altan Tüzüner yer alıyorlardı. Ankara Cerrahi Derneği'nin amblemi Prof. Dr. Demir Ali

Uğur hocamızın usta ve zarif çizgileri ile ortaya çıkıyordu.

Genel Cerrahi Kliniğimiz uzun yıllar sonra ilk defa bir ulusal kongre düzenlemenin heyecanını yaşıyor ve 1978 yılında Ankara Tıp Fakültesi Morfoloji Binası'nda geniş bir katılımı "1. Ulusal Vasküler Cerrahi" Kongresini başarı ile gerçekleştiriyordu.

Genel Cerrahi Kliniğimiz bilgi birikimini meslektaşlarıyla paylaşmak amacıyla pek çok da yazılı ve basılı eseri de ortaya çıkarmıştır. Prof. Dr. Orhan Bumin hocamız "Cerrahide Muayene Usulleri ve Hastalıklarında Bulgular" isimli kitabı 1957 yılından itibaren günümüze kadar 13 basımını gerçekleştirmiştir. Böylelikle bu kitaptan günümüze kadar 44000 adet basılmış bulunmaktadır. Bir hesaba göre ülkemizdeki mevcut doktorların hemen hemen yarısı bu kitaptan yararlanmış bulunmaktadır. Her 2-3 senede bir yeni baskısı yapılan kitabın her basımında bir öncekine göre yeni bilgiler konulmuş, resimlerin ilavesi ile birlikte Türkçe'si de güncelleştirilmiştir. Hocamızın "Sindirim Cerrahisi 1" ilk basımı 1961 yılında yapılan bu kitabın şimdiye kadar 7 basımını gerçekleştirmiştir. Tıp öğrencilerine olduğu kadar cerrahi asistanlarına ve uzmanlarına hitap eden bu kitap her basımda metine, resimlere, şemalara yapılan eklerle güncel hale getirilmiş ve 23000 doktor ve cerraha büyük yarar sağlamıştır. Prof. Dr. Orhan Bumin hocamızın "Sindirim Cerrahisi 2" isimli kitabı ilk basımını 1976 yılında gerçekleştirmiştir. Bu kitap 4 basım yapılmış olup yaklaşık 14000 hekimin yararına sunulmuştur.

Kliniğimizin Türk Tıbbına kazandırdığı bir diğer değerli eser ise Prof. Dr. Ahmet Yayıoğlu, Doç. Dr. Dikmen Arıbal ve Doç. Dr. Ertan Tatlıoğlu'nun birlikte kaleme aldıkları "Cerrahi Damar Hastalıkları" isimli kitaptır. Bu kitap periferik arter cerrahisi konusunda Genel Cerrahi uzmanı olacak tüm asistanlarla, uzman olmuş

Resim 3: 1. Ulusal Vasküler Cerrahi Kongresi, 24-25 Kasım 1978, Ankara

meslektaşlarımız için çok önemli bir kaynak kitap olma özelliğini uzun yıllar korumuştur.

Gene aynı dönemde Cerrahi Kliniğimizin asistanları Schwartz'ın temel kitabını Türkçe'ye tercüme ederek kendi aramızda bilgi birikiminin paylaşımının güzel bir örneğini sergilemişlerdir.

Bu dönemde 1974 yılında Prof. Dr. Orhan Toygar, 1975 yılında ise Prof. Dr. Muhittin Ülker emekli oluyorlardı.

Aynı dönemde 14 hocamız doçent ünvanını kazanırken 8 hocamızda profesörlüğe yükseltiliyordu.

Bu dönemde 74 meslektaşımız Genel Cerrahi Kliniklerimizden Genel Cerrahi Uzmanı ünvanını kazanıyorlardı.

1981-1990 DÖNEMİ

“Atatürk'ün Doğumunun 100. Yılında Ankara Üniversitesi Tıp Fakültemiz” isimli Prof. Dr. Rıdvan Ege hocamızın yayımladığı kitapta o zamanki kürsü başkanımız Prof. Dr. Ahmet Yayıoğlu, Genel Cerrahi Kliniği için şunları söylüyordu:

“Genel Cerrahide çağın şartlarına uygun gelişimini yapmak ve memleketi yaymak, bu cümleden olarak,

a- Post operatif dönemde hastanın erken ayağa kaldırılması kavramının yerleştirilmesi ve yayılması

b- İlk mitral stenozu ameliyatı yapılarak kalp cerrahisine ilk adımın atılması

c- Konstrüktif perikarditlerde perikardiektomi uygulanması

d- Aortografi ve serebral anjiyografi yapılması

e- Aorto abdominalis anevrizması nedeni ile sentetik greft kullanılması

f- Portal hipertansiyonda Mezo-Kaval Dacron greft kullanılması

g- Mide rezeksiyonlarında duodenal stump'ın özel bir teknikle gömülmesi

ğ- Safra kesesi yolları cerrahisinde anatomik disseksiyonla uygulamasının yerleştirilmesi ve yayılması

h- Vagotomi ve çeşitlerinin uygulama ve yayılması

ı- Rektal prolapsuslarda suspansiyon ve fiksasyon yöntemi uygulanması

j- Tıkayıcı arter hastalıklarında venöz basınç değişikliğinin tanıdaki değerinin ortaya konması

m- İnguinal hernilerde fascia transversalis'in önemini belirtmesi

n- Üst ekstremitte arterlerini tutan tıkanmalarda supra torasik sympatektomi'nin yapılması, gibi konuların cerrahide uygulanması ve yayılmasında öncülük yapmıştır.

Bunların ötesinde 325 yataklı cerrahi kliniğinde,

1- Genel Cerrahi'nin yanında

2- Vasküler Cerrahi

3- Endokrin Cerrahisi

4- Çocuk Cerrahisi

5- Rekonstrüktif Cerrahi

6- Transplantasyon Cerrahisi

7- Deneysel Cerrahide de uğraşı

ile ortalama yılda 6000 üzerinde ameliyat yapılmaktadır. Bu ameliyatların %60'ı büyük ameliyat türündedir. Son 2 yılda da 21 böbrek transplantasyonu ameliyatı gerçekleştirilmiştir. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Cerrahi Kürsüsü gösterişten uzak, fakat büyük ameliyatların yapıldığı, mütevazı bir cerrahi odağıdır. ”

12 Eylül 1980 askeri darbesinden sonra 1750 Sayılı Üniversiteler Kanunu iptal ediliyordu.

6 Kasım 1981 tarihinde de 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu yürürlüğe girerek üniversitelerde sıkıcı bir dönem başlıyordu. 1982 yılında Genel Cerrahi Kliniğinden kadrosuzluk nedeni ile pek çok eleman ayrılıyor, bu genç ve yetenekli hekimler kurulmakta olan yeni üniversitelerin Genel Cerrahi Anabilim Dallarına ve Sağlık Bakanlığı Eğitim Hastaneleri Genel Cerrahi Kliniklerine giderek yeni bir hayata başlıyorlardı.

Ankara'daki Genel Cerrahileri bir araya toplayarak Ankara Cerrahi Derneği'ni kuran hocalarımız bu kez de

ülkenin dört bir köşesindeki meslektaşlarımızı bir araya getirmek için yoğun bir uğraşı içine giriyorlardı. 12 Eylül Askeri yönetiminin kendisine özgün zor koşulları içerisinde tüm dernekler kapatılıp ve hesaplarına el konulurken hocalarımızın çok değerli ve özverili çalışmaları ile 1982 yılında "Ulusal Cerrahi Derneği" kuruluyordu. Kurucuları arasında Prof. Dr. Ahmet Yayıoğlu ve Prof. Dr. Şadan Eraslan hocalarımız yer alıyordu. Bugün sayıları 1600'e varan üyeleri ile Türk Cerrahi Derneği'nin gerek toplum içerisinde, gerekse meslektaşları arasında saygın bir yere ulaşmasında bu değerli hocalarımızın çok yoğun katkılarının bulunduğu yadsınamaz bir gerçektir.

Ulusal kongreleri düzenleme açısından yoğun çaba harcayan Kliniğimiz 12 Eylül döneminde o günkü zor şartlarda 11-13 Haziran 1981 tarihleri arasında GATA'da düzenlenen 1. Ulusal Cerrahi Kongresinin düzenleyicileri arasında yer alıyordu. Bu yıl 15. incisini gerçekleştirdiğimiz Ulusal Cerrahi Kongre'lerinin başlangıcı olmasından dolayı bu kongre ayrı bir anlam taşıyordu. 1980 öncesi yaşadığımız olağanüstü dönemin özellikleriyle paralel olarak bu kongrede sunulan tebliğler yapılan sempozyumların ortak özelliği ateşli ve delici-kesici alet yaralanmalarına

nedeniyle kliniklerimize başvuran ve tedavi edilen hastalarla ilgili deneyimlerimizden oluşmaktaydı.

Yapımına 1967 yılında açılan proje yarışması sonucu ödül kazanan mimar Affan Kırmımlı'nın projesi doğrultusunda başlanan 1286 yataklı İbn-i Sina Hastanesi 13 Mart 1985 tarihinde hizmete açılıyordu. Bu hastanenin 02, 03, 04 katları Genel Cerrahi Anabilim Dalı'na tahsis ediliyor ve bu üç kattaki 225 yatak hastaların hizmetine sokuluyordu.

1985 yılında Genel Cerrahi Kliniğinden Doç. Dr. Semih Başkan Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde Dekan Yardımcılığı görevine atanıyordu.

1988 yılında Prof. Dr. Semih Başkan 2. kez Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekan Yardımcılığı görevine atanıyor, 1 Ocak 1989 tarihinde ise Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı olarak göreve başlıyordu.

1980'li yılların başında fakülteden ayrılan öğretim üyelerimizden Doç. Dr. Ragıp Çam uzunca bir aradan sonra tekrar Genel Cerrahi Kliniğine dönüyor ve 1989 yılında profesör oluyordu.

Yükseköğretim Kurulu Yürütme Kurulu'nun 29.12.1989 tarihli toplantısında Ankara Üniversitesi Senatosu'nun teklifi üzerine Genel Cerrahi

Anabilim Dalı'na bağlı olarak Cerrahi Onkoloji Bilim Dalı Kurulması onaylanıyordu. 1990 yılının Haziran ayında Cerrahi Onkoloji Bilim Dalı fiilen göreve başlıyordu. Başkanlığını Prof. Dr. Abdülmuttalip Ünal hocamızın üstlendiği klinikte öğretim üyesi olarak Prof. Dr. Ali Rıza Arat, Prof. Dr. Ragıp Çam ve Doç. Dr. Salim Demirci yer alıyordu. Bu bilim dalının kuruluş amacı cerrahi tedaviye ihtiyaç gösteren kanser hastalarının Medikal Onkoloji ve Radyasyon Onkoloji ile birlikte multidisipliner tedavilerinin çağın gereklerine uygun bir şekilde planlanabilmesi şeklinde özetlenebilir.

1981 yılından itibaren profesör olan ancak bu ünvanları tasdik olmayan öğretim üyelerinin sıkıntılı durumları 1988 yılında çıkartılan 3455 Sayılı Yasa ile sona eriyordu.

1978 yılında başlayan böbrek transplantasyonu çalışmaları ağırlıklı olarak doku uygunluğu olan canlılardan yapılmıyordu. 1989 yılında Prof. Dr. Ahmet Yayıoğlu hocamızın kaybindan sonra cerrahi ekip liderliğini Prof. Dr. Erdal Anadol yürütmeye başladı. 1990 yılından itibaren de Doç. Dr. Semih Aydınтуğ ve Doç. Dr. Cihan Bumin sürekli olarak ekipte yer almaya başlıyorlardı.

Resim 4: Prof. Dr. Hilmi Akın'ın emeklilik töreni hatırası, 1981

Bu dönemde Prof. Dr. Mecit Doğru hocamız özellikle kritik hastalarda kan gazları, sıvı ve elektrolit düzenlenmesi konusunda son derece etkili ve yararlı çalışmalar gerçekleştirerek bu kavramları günlük klinik kullanımın içerisine yerleştirmeyi başarmıştır. Mecit hocamız buna ilaveten kanserli hastalarda ve ameliyat sonu dönemde ağrı şikayetleri olan hastalara epidural anestezi kavramını gündeme getirmiş ve klinikte uygulanabilir şekle sokmuştur. Bu dönemde 8 hocamız doçent ünvanını kazanırken 14 hocamızda profesörlüğe yükseltiliyordu

Gene bu dönemde 1981 yılında Prof. Dr. Hilmi Akın, 1982'de Prof. Dr. Naci Ayral, 1984'de Prof. Dr. Orhan Bumin, 1989'da Prof. Dr. Hüseyin Gürsoy ve 1990'da Prof. Dr. Osman Akata hocalarımız emekliye ayrılıyorlardı

Bu dönemde 53 meslektaşımız daha Genel Cerrahi uzmanı ünvanı kazanarak kliniğimizin hizmet ordusuna katılıyorlardı

1991-2000 DÖNEMİ

1992 yılında İbn-i Sina Hastanesi'nde ameliyathanelerin üstünde 02. katta 12 yataklı modern cerrahi yoğun bakım ünitesi hizmete giriyordu. 2 volüm siklülü respiratör bu üniteye faaliyete geçiyordu.

Genel Cerrahi Anabilim Dalı yaptığı uzun çalışmalar sonucunda Genel Cerrahi bütünlüğü içerisinde çalışma grupları (üniteleri) uygulama alanına sokuyordu. Buna göre:

1. Vasküler Cerrahi
2. Transplantasyon Cerrahisi
3. Endokrin-Meme Cerrahisi
4. Üst Gastro-intestinal Sistem Cerrahisi
5. Hepato-bilier Cerrahi
6. Kolo-rektal Cerrahi

şeklinde belirleniyor ve çalışma grupları 1992 yılı Şubat ayından itibaren bu uygulamaya başlıyorlardı.

Fakültemizde ilk karaciğer nakli 6 Ocak 1994 günü Genel Cerrahi Anabilim Dalı'nda gerçekleştiriliyordu. He-

patit C sebebiyle terminal dönemde bulunan sirozlu hastamız Şahmettin Özdemir'e trafik kazası sonucu hayatını kaybeden genç bir hastanın karaciğeri nakledildi. Yaklaşık 9 saat süren ameliyattan sonra yoğun bakımda 2 gün kalan hasta 3. gün servise alındı. Ameliyat sonu 4. günden itibaren yemek yemek başta olmak üzere tüm fizyolojik aktivitelerini yerine getirmeye başlıyordu. Hastamız ameliyat sonu 20. günü sağlıklı bir şekilde hastanemizden taburcu ediliyordu.

Fakültemiz öğretim üyelerinden Prof. Dr. Erdal Anadolu ve Prof. Dr. Haluk Gökçora'nın başkanlığında ameliyatı gerçekleştiren ekipte Op. Dr. Sadık Ersöz, Op. Dr. İskender Alaçayır, Op. Dr. Ahmet Türkçapar ile Dr. Uğur Kuşbaşıoğlu bulunuyordu. Ayrıca bu ameliyatın gerçekleşmesinde Genel Cerrahi Anabilim Dalımızın yanı sıra Anestezi ve Reanimasyon ve Patoloji Anabilim dalları ile Gastroenteroloji Bilim Dalı'nın da büyük katkıları bulunuyordu.

1994 yılında hocamız Prof. Dr. Şadan Eraslan Cerrahi Bölüm Başkanlığı görevini tamamlayarak emekli oluyordu.

1992 yılı Şubat ayında Genel Cerrahi Anabilim Dalı'nın başlattığı üniter çalışmalar fakültenin diğer anabilim dallarına da örnek teşkil ediyor ve bununla ilgili olarak Fakülte Kurulu 14 Aralık 1995 Tarih ve 32/95 Sayılı kararıyla anabilim-bilim dallarındaki ünitelerin kurulmasıyla ilgili bir karar alıyordu. Buna göre:

Genel Cerrahi Anabilim Dalı'nda

Gastro-İntestinal Ünitesi:

Prof. Dr. Atilla Törüner

Prof. Dr. Erdal Anadolu

Prof. Dr.ERCÜMENT KUTERDEM

Hepato-Bilier Ünitesi:

Prof. Dr. İbrahim Ceylan

Prof. Dr. Tuncay Ertunç

Prof. Dr. Akın Önbayrak

Prof. Dr. Nusret Aras

Endokrin ve Meme Cerrahisi Ünitesi:

Prof. Dr. Kazım Ergin

Prof. Dr. Semih Baskan

Prof. Dr. Semih Aydınтуğ

Kolo-Rektal Ünitesi:

Prof. Dr. A. Rıza Arat

Prof. Dr.ERCÜMENT GÜREL

Doç. Dr. Cihan Bumin

Vasküler Cerrahi Ünitesi

(Arter, Ven, Lenf Sistemi)

Prof. Dr. İbrahim Ceylan

Prof. Dr. Altan Tüzüner

Prof. Dr. Erdal Anadolu

olarak belirleniyordu.

1994 yılında Cebeci'deki Genel Cerrahi, Plastik Cerrahi ve Çocuk Cerrahisi Polikliniklerinin yeniden düzenlenmesi çalışmalarına başlanıyordu. Eski Acil Servisin bulunduğu bölümün Genel Cerrahi, Plastik Cerrahi ve Çocuk Cerrahisi Poliklinikleri olarak hizmet vermesi kararlaştırılıyordu.

Kurulan bu yeni üniteler faaliyete geçtikten kısa bir süre sonra yaptıkları çalışmalarla kendilerini kanıtlar hale geliyorlardı. Örnek vermek gerekirse; Hepato-Bilier ünitesinde laparoskopik kolesistektomi ameliyatları Prof. Dr. Nusret Aras ve ekibi tarafından klinikte uygulamaya konuluyor ve kısa sürede yaptıkları başarılı çalışmalarla hasta sayısını arttırıyorlardı. Bir süre sonra bu ünite laparoskopik kolesistektomi eğitiminin verildiği bir merkez haline geliyordu.

Aynı şekilde Gastro-İntestinal cerrahide özellikle mide kanseri ve karın duvarı fıtıklarında yapılan çalışmalar çok kısa bir süre sonra bu üniteyi de bir referans merkezi haline getiriyordu.

1991 yılı Eylül ayında kliniğimiz öğretim üyelerinden Prof. Dr. Semih Baskan Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı oluyordu. Gene kliniğimizden Doç. Dr. Nusret Aras Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekan Yar-

Resim 5: Ankara Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Kliniği'nin 60. Kuruluş Yıldönümü, 09.10.2004

dımcılığı görevine getiriliyordu. Prof. Dr. Semih Başkan bu göreve atanan Genel Cerrahi Kliniği'nin ilk öğretim üyesi oluyordu. 1994 yılında Prof. Dr. Semih Başkan Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi dekanlığına 2. kez atanıyordu.

1995 yılında Genel Cerrahi Kliniği öğretim üyemiz Prof. Dr. Nusret Aras Ankara Üniversitesi Rektör Yardımcılığı görevine getiriliyordu. 1996 yılında Genel Cerrahi Kliniği öğretim üyemiz Prof. Dr. Semih Başkan'ın istifasıyla boşalan Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi dekanlığı görevine gene aynı klinikten Prof. Dr. Nusret Aras atanıyordu. 1999 yılında Genel Cerrahi Anabilim Dalı öğretim üyesi Prof. Dr. Nusret Aras 2. kez Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanlığına atanıyordu.

2000 yılında ise Genel Cerrahi Anabilim Dalımızın öğretim üyesi ve tıp fakültesi dekanı olan Prof. Dr. Nusret Aras Ankara Üniversitesi Rektörü olarak atanıyordu. Bu atama kliniğimiz tarihinde öğretim üyelerimiz içerisinde ilk kez Rektör olma onurunu Prof. Dr. Nusret Aras hocamıza vermiş oluyordu.

Bu dönemde 1989 yılında kurulan Cerrahi Onkoloji Bilim Dalımızda da pek çok yeni uygulama ilk kez gündeme geliyordu. Karaciğer tümörlerinde intraoperatif ultrasonografi ve

ultrasonik dissektör kullanılması 1991 yılından itibaren kliniğe giriyordu. Hipertermik peritoneal perfüzyon uygulaması 1994 yılında başlatılıyor, ekstremitelerde malign tümörlerinde izoloperfüzyon uygulaması ise 1993 yılından itibaren klinik uygulamaya giriyordu. Bunların yanı sıra Radyoloji Anabilim Dalı'yla ortak olarak karaciğer tümörlerinde kemo-embolizasyon işlemi uygulanmaya başlanıyordu.

Prof. Dr. Abdülmuttalip Ünal hocamızın editörlüğünde "Klinik Cerrahi Onkoloji" kitabı 1997 yılında tüm doktorların hizmetine sunuluyor ve bu şekilde Türk Tıp Literatürü de değerli bir eseri kazanmış oluyordu.

Gastro-İntestinal cerrahi ünitesinde 1997 yılında gastroözefajial reflü hastalığında laparoskopik diafragma hernisi onarımı ve funduplikasyon yöntemi uygulanmaya başlanıyordu. Bunu takip eden yıllarda laparoskopik Heller myotomi ve morbid obezitede laparoskopik gastrik band işlemleri ve inguinal fitik cerrahisinde laparoskopik cerrahi teknikleri klinikte uygulamaya sokuluyordu.

Endokrin cerrahi ve meme hastalıkları ünitesinde de pek çok yenilikler gündeme getirilmeye başlanıyordu. Bu güncel girişimleri şu şekilde sıralamamız mümkündür:

Meme Cerrahisi

1. Palpe edilmeyen meme kitlelerinin tedavisinde Radyoloji ile işbirliği yapılarak, iğne-tel lokalizasyonu ile biyopsi.

2. Meme kanseri tedavisinde meme koruyucu tedavi (MKT)

MKT + Sentinel lenf bezi biyopsisi
MKT + Rekonstrüktif girişimler

3. Meme kanseri tedavisinde mastektomi ile eşzamanlı meme rekonstrüksiyonu

4. Yüksek risk grubundaki hastalarda risk azaltıcı tedavi

5. Toraks duvarı defektlerinde rekonstrüksiyon

Paratiroid Cerrahisi

1. "Radioimmun guided" cerrahi

2. Minimal invazif paratiroid cerrahisi

Adrenal Cerrahisi

1. Endoskopik adrenalectomi sayılabilir.

Bu dönemde endokrin cerrahi ve meme hastalıkları biriminde 10 uzmanımızın tezleri yapılmış ve bunlar daha sonraları uluslar arası ve ulusal dergilerde yayınlanarak bilgi birikimi kamuoyuyla paylaşılmıştır.

1991-2000 döneminde 14 hocamız doçent ünvanını kazanırken, 7 hocamızda profesörlüğe yükseltiliyordu.

Bu dönemde Prof. Dr. Zeki Can-

dar, Prof. Dr. İsmail Kayabalı, Prof. Dr. Kamil İmamoğlu, Prof. Dr. Şadan Eraslan, Prof. Dr. Ercüment Gürel, Prof. Dr. Sevinç Uysal, Prof. Dr. Abdülmuttalip Ünal, Prof. Dr. Ali Rıza Arat, Prof. Dr. İbrahim Ceylan, Prof. Dr. Kazım Ergin ve Prof. Dr. Akın Önbayrak emekliye ayrılıyorlardı

Bu dönemde Genel Cerrahi Anabilim Dalı'ndan 70 meslektaşımız ihtisasını tamamlayarak Genel Cerrahi uzmanı ünvanını alıyorlardı

2001 -2006 DÖNEMİ

Bu dönemde ünitelerin faaliyetleri Fakültemizin yanı sıra diğer fakülteler, Sağlık Bakanlığı ve SSK'nın Eğitim Hastaneleri ile yakın iş birliğine girilerek seminerler, kurslar ve sempozyumlar şeklinde devam ede gelmiştir. Örneğin; 2002 yılından itibaren her yıl düzenlenen uygulamalı laparoskopik cerrahi kursları ile mezuniyet sonrası eğitim verilmektedir. Bu uygulamalarla Genel Cerrahi alanındaki meslektaşlarımızın bilgi ve becerilerinin artırılması konusunda yoğun çaba harcanmaktadır.

1996 yılından itibaren yenilenen ve çağdaş bir görünüm kazanan endoskopi laboratuvarlarımız ayrı bir ünite olarak çalışmaya başlamıştır. Bunun yanı sıra fonksiyonel manometri incelemeleri de yine aynı ünite de Genel Cerrahi Anabilim Dalı'nda yapılmaya başlanmıştır. Cerrahi Onkoloji Bilim Dalımız düzenlediği bilimsel kongrelerle kendinden söz ettirmeye başlamıştır. Bu dönemde 3 kez Ulusal Cerrahi Onkoloji Kongresi, Cerrahi Onkoloji Bilim Dalı Başkanımız Prof. Dr. Hikmet Akgül'ün başkanlığında gerçekleştirilmiştir.

Genel Cerrahi Anabilim Dalı Yoğun Bakım Ünitesi 1992 yılında 03 kat D blokta 12 yatakla görev verirken, artık ihtiyaca cevap vermekte zorlanmaktaydı. Bu nedenle yeni bir yoğun bakımın Genel Cerrahi 04 katta yapılmasına karar verilmiştir. Aradan 10 yıl geçtikten sonra yeni Genel Cerrahi

Yoğun Bakımı 20 yatakla bu kez 04 D blokta hizmet vermeye başlıyordu. 20 yatak başı monitör ve 7 volüm siklusu respiratör ile bu ünite 24 saat kritik hastalara yoğun özveri ile hizmet verilebilmesi için uygun bir ortam oluşturuyordu.

Endokrin cerrahi ve meme hastalıkları ünitesinde geçen süre içerisinde 10 arkadaşımız uzmanlık tezi yaparken yine aynı dönemde bu üniteden 12 tane uluslararası yayın Genel Cerrahi Anabilim Dalımıza kazandırılıyordu.

Bu dönemde Dr. Seher Demirel, Dr. Cüneyt Köksoy, Dr. Selçuk Hazi-nedaroğlu, Dr. Sancar Bayar ve Dr. Ekrem Ünal doçentlik ünvanlarını kazanırken, Dr. İskender Alaçayır, Dr. Nezh Erverdi, Dr. Hilmi Kocaoğlu, Dr. Savaş Koçak, Dr. Sadık Ersöz, Dr. Uğur Bengisun, Dr. A. Gökhan Türkçapar, Dr. M. Ali Yerdel, Dr. Tuğbay Tuğ, Dr. Kaan Karayalçın, Dr. Ethem Geçim profesörlüğe yükseltilmişlerdir

Prof. Dr. Tuncay Ertunç, Prof. Dr. Nusret Torun, Prof. Dr. Dikmen Arıbal ve Prof. Dr. Bahattin Korucu hocalarımız bu dönemde emekli oluyorlardı

Bu dönemde 37 meslektaşımız Genel Cerrahi uzmanı olmaya hak kazanıyorlardı

SONUÇ

1945 yılında kurulan Genel Cerrahi Kliniğimiz bugüne kadar geçen 61 yıllık süre içerisinde kendi içerisinde 68 profesör yetiştirmiştir. Gene bu dönemde kliniğimizden 47 meslektaşımız doçent ünvanını sınava girerek kazanmışlardır. Bu süre içerisinde kliniğimizden ilk ihtisas alan Prof. Dr. Cihat Borçbakan'dan bu güne kadar 388 meslektaşımız yapmış oldukları uzmanlık eğitimi sonucunda Genel Cerrah olmaya hak kazanmışlardır. 1989 yılında resmen kurulan ve 1990 yılından itibaren resmen Cerrahi Onkoloji üst ihtisası vermeye başlayan Cerrahi Onkoloji Bilim Dalımızdan da 15 meslektaşımız Cerrahi Onkoloji Uzmanı ünvanına hak kazanmışlardır.

61 yıllık süre içerisinde kliniğimiz-

de yetişip daha sonra diğer tıp fakültelerine gidip üniversite rektörü, rektör yardımcısı, dekan, dekan yardımcısı, bölüm başkanı, anabilim dalı başkanı, başhekim ve başhekim yardımcısı olarak pek çok meslektaşımız Anadolu'nun dört bir yanında önemli görevler üstlenmişlerdir. Bu meslektaşlarımızın gittikleri yerlerde kazanmış oldukları başarılar bizleri son derece onurlandırmıştır.

Dile kolay, kurulduğu günden bu güne kadar 61 yıl geçen Genel Cerrahi Kliniğimiz bir ulu çınar gibi dimdik ayakta duruyor. Yetiştirdiği binlerce tıp doktoru ve yüzlerce uzmanla ülkemizin dört bir yanına nitelikli sağlık hizmetlerinin ulaştırılmasında çok önemli bir görevi üstlenen Genel Cerrahi Kliniğimiz bunu mükemmel bir şekilde yerine yetirmenin huzuru içinde geleceğe ve gelecek nesillere umutla ve gururla bakmaktadır.

Gülhane ve Numune Hastanelerinin içerisinde misafir gibi kurulan Genel Cerrahi Kliniğimiz bugün sahip olduğu zengin ve nitelikli öğretim üyesi kadrosu, çalışkan ve iyi niyetli öğretim elemanları, büyük yatak kapasitesi, yoğun bakım ve ameliyathane olanaklarıyla her türlü cerrahi girişimin gerçekleştirildiği çağdaş bir klinik görünümündedir. Bunlara ilaveten tanı ve araştırmaya yönelik laboratuvarları çok büyük bir eksikliği gidermeye yönelik üniteler olarak dikkati çekmektedir.

Türkiye'de pek çok konuda ilklere imza atan Genel Cerrahi Kliniğimiz varolan saygınlığını bugünden sonrada yeni yetiştireceği genç nesillerle sürdürmek gibi önemli bir misyonu da üstlenmiş bulunmaktadır. Genel Cerrahi Kliniğimizden yetişen yeterli ve yetenekli Genel Cerrahi uzmanlarımız yarın ülkenin dört bir yanında kendi alanlarındaki sağlık sorunlarının çözümlerinin baş mimarları olacaklardır. Onların başarıları dün olduğu gibi yarında onları yetiştiren biz hocalarını gururlandıracaktır.

KAYNAKLAR

1. Ankara Tıp Fakültesi'nin Açılış Töreni ve Bu Törende Verilen Söylevler. Prof.Dr.Semih Başkan. Kültür Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü Basımevi Ankara 1995.
2. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'nin 50.Kuruluş Yıldönümü Töreni Açılış Konuşması. Prof. Dr.Semih Başkan. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Matbaası. Ankara 1995.
3. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi 50. YIL Prof. Dr.Rıdvan Ege. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Matbaası. Ankara 1996.
4. Gülhane Askeri Tıp Akademisi 100.Yılında (1898-1998) Editör: Doc.Dr.Adnan Atac. Ajans Türk Basın ve Basım A.Ş. Ankara 1998.
5. Ankara Üniversitesi Gelişim Tarihi. Doc.Dr.Musa Çadircı- Yard.Doç.Dr.Azmi Süslü. Ankara Üniversitesi Rektörlüğü yayınları. No:82 Tanıtıcı yayınları Dizisi:2 , Ankara 1982.
6. Ankara Üniversitesi Katoloğu. 1983-1984. Editör: Prof.Dr.Erol Cansel. Ankara Üniversitesi Rektörlüğü Yayınları No:86. Tanıtıcı Yayınlar:3. Ankara Üniversitesi Basımevi. Ankara 1984.
7. "Cumhuriyet'in 50.Yılında Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'nin Gelişimi". Prof.Dr.Rıdvan Ege. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi yayınları No:3063. Basbakanlık Basımevi. Ankara 1974.
8. Atatürk'ün Doğumunun 100.Yılında Ankara Üniversitesi Tıp Fakültemiz. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Basımevi. Ankara 1981.
9. "Ankara Tıp Fakültesi Kuruluş Tarihiçesi". Ord. Prof.Dr.Abdülkadir Noyan. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Yayınları Sayı:76. Ajans Türk Matbaası. Ankara 1959.
10. "Zor Günlerde Düşündüklerim ve Söylediklerim".

Summary:

History of the Ankara University Faculty of Medicine Department of Surgery

Summary: General Surgery Clinic which was established in 1945, trained a total of 68 professors in a period of 61 years to date. In the said period of time, 47 of our colleagues have become associate professors after succeeding the necessary examinations to qualify. There are 388 colleagues who have specialized as general surgeons following a successful training program since Prof. Cihat Borçbakan who was the first General Surgeon specialized in our Clinic. Surgical Oncology department, officially opened in 1989 and started its specialist training program in 1990, trained a total of 15 surgical oncologist as specialists.

There are many rectors, assistant rectors, deans, assistant deans, head of departments, head of a main medical department, head doctors and assistant head doctors, working all over Turkey after being trained and gained experience our Clinic. We are honored to hear the success stories of these colleagues.

General Surgery Department, once established as a temporary Clinic within the Gulhane and Numune Hospitals has now become a modern clinic with qualified and affluent teaching personnel, hard working academics, huge in-patient capacity, and impressive intensive care and operation units. In addition to those, Laboratories which were established for diagnostic and research objectives has made significant contribution to meet an important necessity.

Key Words: Ankara University Faculty of Medicine, Gulhane Military Medical School, department of surgery

11. Prof.Dr.Ahmet Yayıoğlu. Türk Hava Kurumu Matbaası. Ankara Mart 1991.
12. "Bitmeyen Senfoni - Hekim Sayıları ve Tıp Fakülteleri". Prof.Dr.Semih Başkan.Yeni Türkiye Dergisi Sağlık Özel Sayısı. Mayıs-Haziran 2001, Yıl:7, Sayı:39, Sayfa:334-341.
13. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi 1945-1946, 1953-1954, 1957-1958, 1959-1960, 1960-1961, 1961-1962, 1962-1963, 1965-1966, 1966-1967, 1976-1977, 1983-1984, 1987-1988, 1988-1989, 1993-1994 ve 1994-1995 Stajyer Albümleri.
14. Cumhuriyet Gazetesi 1945 yılı arşivleri.
15. Ulus Gazetesi 1945 yılı arşivleri.
16. "Cumhuriyet'in 50.Yılında Ankara Üniversitesi. Öğretim Üyeleri-Albüm, Biyografiler ve Tesisler" Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Yayını Sayı:326, Ankara Üniversitesi Basımevi Ankara-1975.